Դ, 824 — 1888 ՓԵՏՐՎԱՐ 19 ՇՈՒՐԱՄ — 1305 ՀԷՄԱՍԻՆ ԻՒԼ ԱՒԵՐ 19 — ՅԷՕՐՅԻՒՆՅԻ ՄԷՆԻ

40 ԿՈՊԵԿ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԿՈՊԵԿ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՑԷ ՄԻԼԻՑԷ ԹԻՒՃԱՌԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԵԷՎՄԻ ԿՅԱՋԷՄԱ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԸՆԹԼՈՒՄԸ

	12 պուլէ	6 պուլէ	3 պուլէ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸՆԹԼՈՒՄԸ

Լինելի, Զնեի վէ Շինեի տարեկան ղրշ. 6
Միւնեիւ տարիպէ 11ի 10ղ. հա. » 5
Մէվատաը նաֆիյա տարի ալինալէր մէճմանէն գապուլ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ձիվէլէկեան մաթպասանտա տըր։ Գէնաֆիէի մէվատա հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՅՈԳԻՐԱՆ ՁԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Սթամպօլ, Գալաթա վէ Պէյօղլու թաղաքիրընտա մէվզիմիզ վասէթասը յա կազէթալարընը ալմագտա օլան ապոնէլէրիմիզտէն հէր քիմ՝ սէմթինին ուզագլըղընա կէօրէ նէհցուլէթ ագշամ սաաթ 12յէ գատար կիւնլիւք կազէթասընը ալմայրլ տա եւ սաաթ 12տէն սօնրա եախատ երթէսի կիւնիւ մէվզիմիզ կէթիրիր իսէ, գապուլ էյլէմէյիպ բետտ իթմէսին, վէ քէյֆիյէթի էքի սաթը պիր մէքթուպալա մաթպասմըզա իշար էյլէմէսինի բէճա իսէրիզ։

ԳԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԳԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլգարիսթան մէսէլէսի հագգընտա իճրան միւզաքէրէ իչիւն Սատրազամ հապրէթլէրինին թահթ բիյասէթինտէ օրարագ Շուրան Տէվլէթ բէիսի, վէ Խարիճիյէ, Ատլիյէ վէ Մէարիֆ նազըրլարը բաչալար հազարաթընտան միւբէքքէպ տիւն Պապը Ալիսէ պիր գօմիսիօն ագտը իճթիմա իտուպ, պիր խայը միւտտէթ իճրան միւզաքէրաթ պուրբմըշ տըր։

Պուլգարիսթան մէմուրը մախսուսը Մ. Վուլգովիչ՝ տիւն Պապը Ալիսէ պիլդիրմէ Սատրազամ հազրէթլէրինէ պազը մանաուրագթտա պուլընմըշ տըր։

Շէհրիմիզ Ինկիլիթէրա, Աւսթրիա վէ Իթալիա սէֆարէթլէրինին Պուլկար մէսէլէսինէ տաիր տիւն ագշամ պատար Պապը Ալիսէ բէսմէն հիչ պիր թէպլիղաթտա պուլընմադըմը մուհագագ օլուպ, անճագ Տէրսաատէթէն Էվրօբա կազէթալարընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Ինկիլիթէրա վէ Իթալիա սէֆիրլէրի՝ Պապը Ալիսէ պու եօլտա իտարէի լիսան իթմիշլէր տիր։

Նոյ Ֆրոյ Բրէնին պէյանընա կէօրէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ Աւսթրիայը քէնտի թարաֆընա ճէլպ իթմէք իչիւն իտտիֆաղլարընը պազըմտան վէ խուսուսպէյէ Պուլկարիսթան հարպկէյէ նէզարէթինին պիր Ռուսիա ժէնէրալընա թէվտի օլընմասընտան սարֆը նազար իտէճէյինի Վիէննա գապլինէթօսընա պէյան իթմիշ տիր։

Բրէնո Ֆէրտինանտը վէլատէթինէ միւսատրֆ եէվմը մախսուսը օլմագ միւնասէպէթիյլէ կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Սօֆիատա ուլու քիլիսէտէ տուպալար օգունուպ Սօֆիա չէհրի տոնատրըմըշ վէ ագշամ տախի գանտիլ տոնանմասը օլմուշ տըր։ Էհալի քէմալը տէպտէպէ իլէ իճրաի չէհրայնն իտուպ, Պուլկարիսթան վէ Շարգի Ռումէլինին բէք չօղ չէհրիրէրինէն տախի բրէնսէ թէպրիք թէլէկրաֆլարը քէչիտէ օլընմըշ տըր։

Պուրկազ վագաասընտան տօլայը տէրտէսթ օլէնան Պուլկարլար՝ էլան Պապը Զապթիյէտէ մէվգուֆ տըրլար։ Մէրգումանըն Պրուսա վիլայէթինէ նէֆի իտիմէլէրի մէվզուրը պահս օլմուշ իսէ տէ, օլ պապտէ հէնուզ պիր զարարը գաթի եօգ տըր։

Սօֆիատան փետր. 25 Թարիխիյէ պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր։

«Ռուս թէքլիֆաթը՝ մէհաֆիլը բէսմիյէմիզտէ պիր հէյէճանը չէտտի մուճիպ օլմուշ տըր։ Մէճլիսը վիւքէլա՝ բրէնս Ֆէրտինանտը թահթը բիյասէթինտէ ագտը իճթիմա իթմիշ, վէ տէվլէթլէրին գարարը Պապը Ալի թարաֆընտան Սօֆիա հիւքիւմէթինէ թէպլիղ օլընտըղը թագտիրտէ իթթիֆասզ ու հարէքէթի իւզէրինէ իճրաի միւզաքէրէ էյլէմիշ տիր։ Շիմտիկի բրէնսին ազլ ու թէպիտինէ տաիր հէր նէվի թէքլիֆի բէտտիթմէք իչիւն Պէրլին ահանամէսի, Պուլկարիսթան Գանունը էասասի, Պուլկար էհալիսինին բէյ ու մէրամը, վէ պիր գաբշրդըրը վուգուբ իհթիմալի տէրմիան իտիմէյէ գարար վէրիլմիշ տիր։ Ցէվլէթլէրին գարարընը իճրա իթմէք իչիւն Պապը Ալիսին խթիմալը ճէպր իթմէք իսթէմէյէճէկինէ գանսահ հարպ օլմուշ օլուպ, էկէր սաիր պիր տէվլէթ ասքէրլէ միւտահէլէ իտէճէք օլուր իսէ, պիլճիւմլէ էհալիսին զըյատ իլէ գանընըն սօն գարէսինէ դատար տէօքէճէկի մէմուլ օլընըյօր։»

* * *

Թուն Բիրօթ մուխպիրի՝ Պուլկարլարը իլանը խթիգլալ էֆքէարը հագգընտա ամիտէքի թէլէկրաֆը քէչիտէ իթմիշ տիր։

«Սօֆիատաքի վիւքէլա թարաֆտարը օլան կազէթալար՝ վախանբէրվէր ճէմիյէթլէրինին՝ Պուլկարիսթանտա իրանը խմիգլալ խուլմէք իւզրէ քէմալը կէրմի իլէ նէյը ուլաամբը էֆքէար իմտիքլէրինէ, վէ Մ. Սթամպուլօֆը տախի բրէնս Ֆէրտինանտա հագգընտա էհալինին ատէմը մուհապպէթինի նազարը տիգգաթա ալարագ էֆքէարը խթիգլալքէարանէի մէգիբէրի թէշվիգ իթտիկինէ տաիր կէշէնտէ եազտըրմ թէլէկրաֆ իւզէրինէ վէվէլէլէր գօբարրպ շէտիտէն բրօթէսթօ իթմիշլէր իսէ տէ, պէնիմ մաիւմաթըմնն սահիհ օլտուղընը թէէքիտ իսէր, վէ Պուլկարիսթանն Տէրսաատէթ մէմուրը մախսուս Մ. Վուլգովիչին տախի վիւքէլաի Օսմանիյէյէ պէօրլէ պիր լիսան խթիմալ իթտիկինի իլավէթէն պէյան էյլէրիմ։ Մէմուրը մուհաղիզ՝ Պուլկարլար սօն տէրէճէ սրգըշտըրըլըբ իսէ պիլա թէրէտտիւտ իլանը խթիգլալ իլէ հիւքիւմէթի ճիւմհուրիյէթէ թահվիլ իսէճէլքէրինի կիզլէմէյիպ պէյան իթմիշ տիր։»

* * *

Բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Սօֆիատա մուգիմ Բաբա վէքիլի Մանսէեէօր Մէնինի ղասէթասը լա պու քէրրէ Բաբա հազրէթլէրինէ պիր մէքթուպ իրսալ իտուպ, Օն Ուչինճի Լէոն Բաբա հազրէթլէրինին շախսը հագգընտա քէմալը մուհապպէթ վէ ուպուտիրէթի օլտրղընը պէյանտէն սօնրա, Աւսթրիանըն Պօսնա-Հէրսէքսէ Դաթօլիք մէզհէպինին նէյը ու թամամինէ միւտէվալէն սարֆը իդտամամ էյլէտիկի կիպի քէնտիսինէն տախի Պուլկարիսթանտա Դաթօլիքլիկին ինթիշար ու թէհամիմինէ զայրէթ վէ մուավէնէթ իթմէք նիյէթինտէ պուլընմըշընը արզ ու իշար էյլէմիշ տիր։

* * *

Պիր Ալէման կազէթասընտա օգունտրընա կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտըն՝ սինը թէքիլիյէթինտէ միւբէպպիսի պուրընը սօնրա տա միւշավիրի օյան Մ. Ֆէյշման՝ բրէնսը միւշարէյէյհին բէճաի մախսուսը մուճիպինէ Սօֆիայա ազիմէթ իթմէք իւզրէ փետր. 23տէ Պամպէրկ չէհրինտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

ՄԸՍԸՐ

Ինկիլիթէրա Մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ միւսթէշարը Սրբ. Ճ. Ֆ. Ռիչիսօն՝ ազատէն Մ. Անտէրսընին պիր սիւալինէ ճէվապէն, Ինկիլթէրանըն Գահիրէ բօլիթիգա մէմուրը Սրբ Է. Պէյրինկ իլէ Մըսրը բէիսը նուզզարը Նուպար բաչա հազրէթէրի արաստտաքի իխթիլաֆը էֆքէար Ինկիլիզ միւտահէյէսինէն նաչի օլմայրպ, ումուրը իտարէճէ պաղը ֆիլուսաթտան նաչի օլտուղընը, վէ Ինկիլիզ միւտահէյէսինին՝ միւմքին մէրթէպէ Ինկիլթէրա իլէ Մըսրը մէնաֆիինէ մութաապդ պիր սուրէթտէ մահտուտ իտուկինի, վէ սրֆաթը ումումիյէյի հակ հիչ պիր թալիմաթը ճէտտէ վէրիլմէմիշինի պէյան իթմիշ տիր։

ՊԱՐՕՆ ՏԸ ՀԻՐԾ

Պարօն տը Հիրշ՝ հիսապաթը մալիմէ մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչիւն ինիգատ իտէճէք հաքէմ հէյէթինէ Ֆրանսա վիւքէլաի սապրգասընտան Մ. Պրիւնէ իլէ Պէլճիգա վիւքէլաի սապրգասընտան Մ. Ժագօպը քէնտի թարաֆընտան հաքէմ նասպ էյլէմիշ օլմաղլա, մումաիէյհիւմա՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան հաքէմ թաեին օլընան հասան Ֆէհմի բաչա վէ Ատոլիյէ միւթէշարը Վահան էֆէնտի հազարաթը իլէ պիրլիքտէ ալաֆր. ապրիլ 10տա ադտր իճթիմա իթմէք իւզրէ թարիխը մէզքիւրտէ էվվէլ Տէրսաատէթէ կէլէճէքլէր տիր։

Հաքէմ մէճլիսի միւզաքէրաթընն իքի մահ զարֆընտա խիթամէէզիր օլմասը մէմուլ տըր։

Կէչէն կիւն տախի եազտըրմըզ վէճհ իլէ, թարաֆէյն հաքէմէրի իխթիլաֆը վագրն թէսվիյէսի խուսուսընտա իթթիֆագ իտէմէտիքլէրի հալտէ եէնէ պիր պէչինճի հաքէմ ինթիխապ օլունբպ, պունըն վէրէճէյի գարարընն սուրէթը գաթիյէտ գապուլ օլընմասը վէ արթըգ իթիրազաթա մահալ գալմամասը՝ սիրէրէն թարաֆէյն պէչինտէ իսկա օլունան բօՀբՀ (մուգավէլէ) սէնէտինտէ մէշրութ պուլընմըշ տըր։

Պուքրէշտէ մուխպիրի ֆրրգայա մէնսուպ Լէ-Բէ վէ սաիր պազր կազէթալարընն Տէրսաատէթ մուխպիրի օյան ավօգաթ Մ. Եօրկիատիս Հէլենիանօնրն՝ կէչէն ճումաա էրթէսի ագշամ Պէյօղլունտա Ռումանիա սէֆարէթիանէսինին իսթ թարաֆընտա սէֆարէթին ուշագլարը թարաֆընտան սօքալար իլէ ֆէնա հալտէ տարպ խիտիկի, վէ պունա սէպէպ մուսմանիյէյին Ռումանիա սէֆարէթի վէ գօնսօլաթօսը ալէյհինտէ մէգքիւր մուխպիրի ֆրրգա կազէթալարընտա պէնտլէր եազմասը իտուկի՝ սալը կիւնքի Նիւսպէթիզտէ եազըլմըշ իսի։

Տիւնքի Էլէնրին պէյանընա կէօրէ, Զապթիյէ նէզարէթի թարաֆընտան վէրիլէն էմր մուճիպինճէ, Պէյօղլու բօլիսի՝ էվվէլքի կիւն մուսմանիյէյհ ավօգաթը տէրտսէսէլէ Պապը Զապթիյէ կէօթիրմիշ տիր։ Եէվմը մէզքիւրտէ մուսմանիյէյին խանէսի տախի բօլիս թարաֆընտան թէհարի օլընարագ, պապը էվրագ էլտէ իտիպմիշ տիր։

Կազէթամի մէզքիւրը թէէմինէն պէյանընա կէօրէ, Մ. Եօրկիատիս Հէլենիանօ՝ սաթանաթը Սէնիյէնին պապը պէօյիւք մէմուրիյի ալէյհինտէ մէզքիւր Լէ-Բէ կազէթասընտա թէարրուզաթտա պուլընմըշ օյմագլա, մուսմանիյէյհին մէմուրքը Օսմանիյէտէն թարար հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ միւթէսավէր իմիշ։

——

Գոռնէբոնտան գը Վէրին ալաֆր. փետր. 25 Թարիխի նիւսխէսինտէ շու ֆգրա օգունմըշ տըր։

«Պէրլինտէն թարաֆըմըզա պիր հավատիս թէպլիղ օլունմըշ օլուպ, պու հավատիսին էհէմմիյէթի քիմսէնին նազարը տիգգաթընտան գուրթուլմայաճագ տըր։ Ղալիպա բրէնս Պրգմարգ՝ քէնտի մամլուպը վէճհէյէ իյֆաֆ վաղիֆէ իտէմէյէն Բարիզտէքի Ալէմանիա սէֆիրի գօնթ տը Միւնհէրին եէրինէ միւմքին մէրթէպէ չաբուգ սուրէթտէ տիկէր պիր սէֆիր նասպը բէք զիյատէ թասավվուր իթմէքտէ տիր։ Բիվայէթէ կէօրէ, Բէլթերսպուրկտա Ալէմանիա սէֆիրի Մ. տը Շվէյնից՝ Բարիզ սէֆարէթինէ նասպ օլունբպ, անրն եէրինէ տախի էյրէվմ մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Բէթերսպուրկ տա պուլընան վէ Զարը թէվեճճիհ վէ մուհապպէթինէ մաղհար օլմըշ օյան ժէնէրալ Վէրտեր նասպ օլընաճագ տըր։»

——

Իթալիա պահրիյէ վէ էրքեանը հարպ ժէնէրալարընտան 4 զապիթ՝ ախիրէն նաբօլի վէ Գասթելլամարէ լիմանլարընը թէքթիչ իտէրէք, մէզքիւր լիմանլարըն միւտաֆասը իչիւն լազըմ կէլէն ինչաաթ հագգընտա բարօրթօլար թանզիմ իթմիշլէր տիր։

——

Շու արարդ Պէրլինտէ պիր թագըմ միտալիօն, գրաֆաթ իսկէսի վէ պրօշլար ֆիրուսթ իտիլէքտէ օլուպ, պունլարըն իւզէրինտէ բրէնս Պիզմարգըն ախիրէն իյրատ իթտիկի նումագընտագի «Ալէմանլար տիւնթարաթ տօղրու թէպտիլը թարիգ իտէրլէր իքէն թուլուպ, միւթէճասրրլարը թահթը թէվգիֆ ու իսթիսթաագա ալընմըշլար տըր։

Բէզա Գարլսրուհէ օբէրա թէաթրօսընտա օյունճընն պիրի՝ բուրնը թէրէնիւմ իտէր իքէն, բրէնս Պիզմարգն մէզքիւր սէօզլէրինի տախի իլավէթէն թէզանին իթմիշ օյտրղընտան, հազրը պուլընան էհալի էլ չրրբմալարա թէաթրոյը պիր գաչ տագիգա կիւրլէթմիշ իսէ տէ, հուզգար միյանընտա պիր գաչ Բուս տրլօմաթը պուլընբպ, պու նիւմայիշ անլէրէ տօգունտրղընտան, մէրգում օյունճը՝ թէաթրո գափտսմինճէ պէօյլէ պիր նիզամսրզլըգ իթմէսինէ միւգաթթէն թէաթրո միւտիրի թաքիֆտան ճէզալ նագտիյէ չարբըմըշ տըր։

——

Ն-Բ-ը նամ ֆէննի կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, ալաֆր. փետրվարը 26ի հինիւ Աֆրիգատա Սահարա չէօլիտէ վագը Լակօթթ նամ մահալտէ գուշպայը գար վէ օ կիճէ տօլու տախի եազմիշ օյմաղլա, պու սէնէքի գըշրն ղայէթ չէտիտ գըշլարընտան օյտրը՝ պու հատիսէի ֆէվգէլատէտէն տախի անլաշըլըյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ ազրճա խանթա եամմագտա օյան Զապթիյէ նազրը Բէամիլ պէյ հազրէթլէրինին քէսպը աֆիյէթ իթմէսինէ գատար միւշարէյէյհին պիրատէրի Պէյօղլու միւթէսարրֆը Ադրիֆ պէյ հազրէթլէրինի նէզարէթը միւշարէյէյհա վէքիլէթինէ նասպ ու թային պույուրմըշ օյմաղլա, Ադրիֆ պէյ հազրէթլէրի՝ տիւնտէն իթիպարէն իյպու մէմուրիյէթը ճէտտիտէսինի իրֆայա պաչլամըշ տըր։

—Պէյրութ վալիի ճէտտտի Ալի բաչա հազրէթլէրի՝ տիւն մահալը սէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմիշ օլուպ, Պէյրութա միւվասէյէթինտէ վիլայէթին էմրը թէչքիլինէ միւպաշէրէթի իտէճէք տիր։

—Վիէննա սէֆարէթը Սէնիյէսի պաչքեսթիպի Սուպհի պէյ՝ տիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Իզմիր վէ Պրուսա վիլայէթլէրինճէ ումմէմ էվլաք վէ արագի եօգլամալարընը իճրա իթտիրմէք վէ պու սըրատա արագի մէմուրլարընն ահվալինի վէ իտարէրէր մուամէլաթընը թէֆթիշ ու թահգիգ էյլէմէք իւզրէ մէզքիւր վիլայէթլէրէ Տէֆթէրը Խագանի նէզարէթի մէճլիսը իտարէսի ազասընտան իքի զաթն իդամընա վէ սաիր վիլայէթլէրէ տախի իլէրուտէ եէնէ նէօպէթլէ ազատան տիկէրլէրինին կէօնտէրիլմէսինէ իրատտէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ օյմաղլա, Իզմիր վիլայէթինէ մէճլիսը մէզքիւր ազասընտան Աթըք պէյ հազրէթլէրի վէ Պրուսա վիլայէթինէ տախի եէնէ ազատան ճէմիլ պէյ թային պույուրմաղլա, մուսմանիյէյհիւմա՝ պու կիւնլէրտէ չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։

—Պէյրութտա Ալէմանիա ժէնէրալ գօնսօլօսրղընա թային օլընան չէհրիմիզ Ալէմանիա սէֆարէթի պաչ թէրճէմանը Մ. Շրէօտէրին մէմուրիյէթի՝ ճանիպը Պապը Ալիտէն թաստիգ պույուրըմշ տըր։ Մէզքիւր պաչ թէրճէմանլրգ մէմուրիյէթինէ նասպ օլընան Մարօգտա Ալէմանիա սէֆիրը սապրգը Մ. Շարլ թէսթա տախի մէմուրիյէթինէ իպթիտար իտուպ, էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ ազիմէթլէ, Խարճիյէ նազրը Սաիտ բաչա վէ միսմէկչըը Տատեան Ցարութիւն էֆէնտի հազարաթը իլէ կէօրիշմիշ տիր։

—Պապը թիւճճարան՝ մալարընն վաբօրլարտան կէօմրիւյէ նագլ օլընը իքէն սրրգաթ ու իխթիլաս իտիլէքտէ օլմասընտան տօպալը տէֆամլէ չիքեայէթ իթմիշ օլտրգլարընտան, Լիման Իտարէսի՝ պու սրրգաթ ու իխթիլասաթն միւթէճասրրլարընը պուլմագ իւզրէ պիր գօլճու հէյէթը մախսուսէսի թէրթիպ իթմիշ տիր։

Էվվէլքի կիւն էմթաաի միւխթէլիֆէ եիւքլիւ 3 մավուն՝ մէզքիւր մալարը պօչարթմագ իչիւն կիտէճէքլէրի ճիհէթէ մուխալիֆ պիր թարաֆա տօղրու թէպտիլը թարիգ իտէրլէր իքէն թուլուպ, միւթէճասրրլարը թահթը թէվգիֆ ու իսթիսթաագա ալընմըշլար տըր։

—Միւհթաճիյը էհալիյէ թասվիզէն (էօտիւնճ) վէրիլէն զէխարը իչիւն արնան սէնէտաթը տամկա ըէսմինտէն իսթիսնասընա տաիր իրատէի Ալիյէ սուտուր իթմէքլէ, քէյֆիյէթի՝ Մալիյէ նէզարէթինտէն վիլայաթա իշար պույուրըլմըշ տըր։

—Տէլլէ Թէլէգրաֆ նամ Ինկիլիզ կազէթասընն մէմալիքը Շահանէյէ տուխուլի թահթը մէճլիսէ ալընմըշ տըր։

—Ռուսիատա Սինֆէրօբօլ չէհրի ֆախրի Օսմանը չէհպէնտէրլիկէ Սալօմոն Օգսնօֆ էֆէնտի պիթթայն, իրատէի Սէնիյէսի սուտուր իթմիշ տիր։

—Շէհրիմիզտէ մուգիմ օլուպ Միւճթէմէտ Ամերիգա իլէ էմմաաի Շարգիյէ իւզէրինտէ իճրան թիճարէթի իտէն Օսմանը թիւճճարանը՝ պու կիւնլէրտէ Ամերիգա ժէնէրալ գօնսօլաթօսընա միւրաճաաթ իտէրէք, Պօսթրն, Ֆիլատէլֆիա, Զիգակո վէ Նիւ-Եորգ չէհրիրէրի կէօմրիւք իտարէյէրի թարաֆընտան էմթաալարընը զապթ ու միւսատրէթ օլընմասը ալէյհինտէ պէյանը թէչքքի իթմիշ օլտրգլարընտան, Միւճթէմէտ Ամերիգա ժէնէրալ գօնսօլօսը՝ միւթալէպաթլարընն Վաշինկթօն հիւքիւմէթինէ թէպլիղ օլընաճաղընը թիւճճարանը մուսմանիյէյհիւմէ թէէմին իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բարիզ 29 փետր.

Ամերիգատա Բանամա գանալընը քիչատ իթմէք իւզրէ թէչքի օլընան չիրքէթին հիսսէտարան մէճլիսը ումումիսի եարընն ինիգատ իտէճէկինտէն, Մ. Լէսէբս թարաֆընտան մէճլիսը մէզքիւրէ իթա օլընաճագ օյան լայիհատա մէզքիւր դանալընն 1889տա իթմամընա մանի օյան միւքիլաթին թաատատը իլէ պէրատէր խալիճէր վասէթասըյա սէֆինէլէրին 1890տա միւրուր ուուպտր իտէճէքլէրի պէյան օլունաճագ տըր։

Սան Բէմոն 29 փետր.

Ալէմանիա վէլիհահտընին հալի քէսպը վէխամէթ իթմիշ տիր։

Բարիզ 1 մարտ.

Մ. Վիլսոն 2 սէնէ միւտտէթլէ մահկասսիյէթէ վէ 3000 ֆր. ճէզան նագտիյէ վէ 5 սէնէ միւտտէթլէ հուգուգը մէտէնիյէ վէ սիրասիյէտէն մահրումիյէթէ մահքիմ օլմուշ տըր։

Պէրլին 1 մարտ

Ալէմանիա վէլիհահտընին մախտումը բրէնս կիկեօմ՝ Սան Բէմոյա ազիմէթ իթմիշ տիր։

Բ-Բ-ը

(Թարէթէ մախսուս թէլէգրաֆ)

Լօնտրա 29 փետր.

Ինկիլթէրա տէվլէթի՝ Ռուսիանընն թէքլիֆլէրինէ ճէվապէն, Պուլկարիսթան մէսէլէսինին միւսթագիլէն թէսվիյէսի իչիւն թէտապրը լազըմ իթթիխաղ օլընմատըգճ ս, բրէնս Ֆէրտինանտըն թէպիտի զըմընտա թէչէպպիւստէ պուլընմասընը Պապը Ալիյէ թավսիյէ իտէմէյէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տնտեսական Խորհուրդ՝ էքսէրիյէթը ազասը հազրը օլտրը հալտէ տիւն Բաթրիգխանէտէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը թահվընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, պազը մէսաելէլէ իչթիղալ իթմիշտիր։

——

Զարշէնպէհ կիւնքի Խառն ժողովն պազը գարարլարընը տիւնքի նիւսխէսիմզտէ նէյը իթմիշ օլուպ, պու կիւն տախի տիկէր պազը մուգարբերթաթընը պէր վէճհը աթի իլան իտէրիզ։

1.— Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Վեհ. Տ. Մակար Ս. Կաթողիկոս հազրէթլէրինին եէնի Քաղ. ժողովա Օրհնութեան Կոնդակը իրսալ իթմիշ օլտարղընը Խառն ժողովա պէյան էյլէմիշ օլմաղլա, Դիւանապետ Թելեան Բարիսոզ էֆ. մէզքիւր Կոնդակը ալէնէն գրաաթ իթտիքտէ ազամ մէճլիս գըյամէն իսթիմա էյլէմիշ տիր։

2.— Ամասիա-Մարզուան վիճակընն պիր վագթտան պէրու առաջնորդը պուլընմատըղընտան, Խառն ժողով՝ Մարզուանտաքի Ս. Աստուածածին վանքրնտա պուլընան Բդնունի Դեր. Տ. Մամբրէ վարդապետի մէզքիւր վիճակա Առաջն. Տեղապահ նասպ իթմիշ տիր։

3.—Քէղա մէճլիսը մէզքիւր՝ Մուշտաքի Ս. Կարապետ վանքը միաբանրընտան Եսայեան Արժ. Տ. Կարապետ վարդապետի տախի Զարսանճագա Առաջն. Տեղապահ նասպ իթմիշ տիր։

4.—Ազգային Ընկերութիւնարընն նիզամնամէէրինի թէֆթիշէ մէմուր գօմիսիօնըն պիր նիւմունէ նիզամնամէ լայիհասընա մէրպութի օյան բարօրթօսը գրաաթ օլընըպ, մէճլիս՝ մէզքիւր Ընկերութիւնարընն նիզամնամէէրինի կրթական վէ եկմտական Տեսչութիւնարը պէրապէր թէտգիգ իլէ մէզքիւր բարօրթօ մուճիպինճէ թաատիրլամը միւհիմմէի թայինտէն սօնդրա Խառն ժողովն էնդարը թահսին ու թաստիգինէ թագտիմը իթմէսինի Տնտեսական խորհուրդա թավսիյէ էյլէմիշ տիր։

5.—Կրօն. ժողով՝ թաչրայա Հոգեւոր Այցելուլար կէօնտէրմէք խուսուսընտա պազը թէքլիֆտը հավի պիր բրօկրամ կէթիրմիշ օլմ՝ ղլա, Խառն ժողով պու մէսէլէյի տախի թահթը թէկէքքիւբ արմըշ տըր։

6.—Մէզքիւր Խառն ժողով՝ Լուսինեան Դեր. Տ. Խորէն Սրբազանը Ռումանիա, Պուլկարիսթան վէ Շարգի Ռումէլիյէ Այցելու Հովիվ նասպ իթմիշ տիր։

7.—Դատաստանական խորհուրդն ռուհանի ազալարընտան պիրի էքսիք օյուղընտան, Խառն ժողով Արժ. Տ. Վահան քահանայր մէզքիւր Խորհուրդա ազա նասպ իթմիշ տիր։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Փոխանորդարանի Ազգային Պատրիարքարանի

Բնիկ Եդեսացի Մխիթարեան թաչճի Պետրոս անուն ազգային մը ութ տարիներէ ի վեր անյայտացած է և չգիտցուիր թէ ուր, ողջ կամ մեռած է։

Ցիշեալ ազգայինն 48–50 տարեկան է, միջահասակ, դէմքը՝ բարեձեւ և պիսակաւոր, խոժան, և յոնքերն ու ընչացքն գորշագոյն։

Կը յանձնարարուի արգոյ ազգայնոց, որ եթէ երբեք յիշեալին ուր, ողջ կամ մեռած լինելու մասին ունին ինչ ինչ տեղեկութիւն, բարեհաճին իմաց տալ Ազգային Պատրիարքարանիս ի գիտութիւն։

18 փետրվար 1888 (Դդ+)

ի Պատրիարքարանի Հայոց

ի Կ. Պոլիս

Ճերէրէէ Շարէէյ կազէթի միւթէպէրէսի միւտիրիյէթի ճանիպը պէհիյէսինէ,

Կազէթի միւթէպէրէնիզին 822 նումէրօլու չարշէնպէհ կիւնքի նիւսխէսինտէ Օրթաքէօյ Ս. Թարգմանչաց մէքթէպինէ եէնի նասպ օլունան կառավարիչ ալէյհինէ օլարագ կէօյա «մուսմանիյէ էհալի վէ պաթրը պիր ուսուլէ թէվգիֆէն չօճուգլարընն քիմսինի չուպուգլա տէօյմիշ վէ քիմսինի տախի տարպէ գըյամ էյլէմիշ տէյու» պիր գրթա պէնտինիզ միչահատէ օլունտու։

Մէքթէպը մէզքիւրէ ինթիխապ օլընան կառավարիչ ասլա վէ գաթիէն պու կիսլի մուամալաթտա պուլունմամըշ օլտրը Թաստիգ օլունմըշ օլուպ, հալ պու քի պու եանընշ մալիմաթը սիզլերէ վերէն՝ քէնտի մալիիսլեպարը պէրհավա օլան Թահթաճեան Խաչիկ էֆէնտի օլտրղընա զահիպ օլարղընտան, մուսմանիյէյին՝ քին ու զարագ վէ նէվանէյէթինտէն նաչի պու եօլտա իճթիրարար աթարագ ինթիգամ ալմագ խրթէտիկի պէյան օլունուր։

* * *

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱՆ

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ԱՒՍԹՐԻԱ

Պերլինտէքի Նոր Ցայտ Ազատ Զայրանդ կազէթասրնէն պիր պէնտինտէ պէյան օլրնտրզընա կէօրէ, Ռուսիանրն թէքլիֆաթը՝ Պապը Ալիտէն գապուլ օլունմագ իչուն տէվլէթլէրին իլթիզամ վէ մուավէնէթինէ ասլա միւհթաճ տէյիլ տիր։ Բրբէնս Ֆէրտինանտրն Պուլկարիսթանտա իճրաի հիւքիւմէթի՝ Պերլին ահտնամէսի ահքեամընա մուղայիր օլտուղընտան, նիզամսըզ վէ զայրը մէյրու օլտուզընը Պապը Ալի խօտպէ խօտ պէյան իտէպիլիր վէ թիմէլի տիր։ Թիւրքիա՝ Պուլկարիսթանրն ՝մէթպուր օլտուզը հասէպիլէ հէբսինտէն էվվէլ՝ քէնտիսի՝ մէմալիքը մէզգիւրէտէքի ահվալը հազրէնին Գանունը Էսասիյէ մուխալիֆ օլտրզընը պէյանէ սէճպուր տրը։ Ու չէյի եարագ իչուն հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ տիկէր տիւվէլը մուազամատան հիչ պիրինին բիզա վէ մուվաֆագաթընա միւհթաճ օլմայըպ, մալևք օլտրզը պիլճիւմէ վէսաիթլէ խօտպէէսօտ Պուլկարիսթանա միւտախէլէյէ թէմամրյա հագդը վար տրը։ Էկէր պիր տէվլէթ վէ պայըճա Ռուսիա՝ Պապը Ալիյի Պուլկարիսթանտա ահնամէյէրէ մուվաֆրգ պիր հալ թէէսիսինէ տավէթ խտր իսէ, Պապը Ալի՝ ատէմը քիֆայէթ տէրմիյան իլէ կէրի չէքիլէմյէճէք տիր։ Ալէմանիա՝ 1885 սէնէսինտէ վուգու պուլան մաամէլաթը ատշէքէնանէյէ էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք, 1878 ահնամէսինին թէէսիս էյլէտիկի ահվալէ արզու իթմէքտէ, վէ Ռուսիա թարաֆընտան պէօյլէ պիր թալէպ վուգու պուլընճա պիլա իհթիրազ թալէպը մէզգիւրը իլթիզամ իթմէկէ հազրը վէ ամանէտ պուլընմագտա օլտուզընը մէզգիւր կազէթա պէյան իտիյօր։

Պերլինտէքի Գրէնէյ Զայրանդ կազէթասրնէն պէյանընա կէօրէ, Պէլճիգա վէ Հօլանտա իլէ իչ տիւվէլը միւթթէֆիգ արասընտա մուահէտաթը գաթիյէ ադտ իտիլմիշ օլմայըպ, լաքին պաղը իհթիմալաթը զուհուրինէ վէ պախուսուս սուլհը խալէլբէզիր օլմասընա իհթիյաթէն պիր իթիլաֆ հուսուլի իչուն միւզաքէրաթ իճրա օլընմագտա տրը։

Վիէննատաքի Ֆրէմդընպլաթ կազէթասը՝ Պուլկար մէսէլէսինէ տաիր օլան միւզաքէրաթրն հալը հազրը հազդրնտա էֆքէարը բէսմիյէյի պէր վէճհը աթի խիւլասա իթմիշ տիր։

«Պիր չօգ գապինէթօլար՝ Պուլկարիսթանտա ֆիլիլէն մէվճուտ օլան պիր հիւքիւմէթի տէվիրմէք իւզրէ վուգու պուլաճագ պիր թէչէպպիւսին սէմէրէպախշ օլաճաղընա շիւպհէ իտիյօրլար։ Վագրա հիւքիւմէթը միւշարէյէհանրն մէչրու վէ նիզամը տաիրէսինտէ պիր էսասը օլմատրզրը քիմէ ինքեար իտէմէզ։ լաքին 8 այտան պէրու պու հիւքիւմէթին՝ մէմալիքը ժէզքիւրէտէ մուհաֆազա սուլհ ու ասայիշ իտէպիլտիկինի վէ ումուր ու մէսալիհին հիւսնիւ ճէրէյանընը թէէմին էյլէտիկինի վէ պու հալէրին Պուլկարիսթան մէնաֆիի վէ թէքիլ էվրօբա մէնաֆիի իչուն պիր սէմէրէի հասէնէ վէ մաթլուպէ օլտուզընը տա իհթիրաֆ իթմէք լազըմ կէլիր։ Տէվլէթլէր՝ հիւքիւմէթը միւշարէյէյհալը տէվիրմէք իւզրէ պիր թէչէպպիւս իճրասընա գարար վէրմէզտէն էվվէլ պու ասայիշ ու ինթիզամընէ սուրէթլէ մուհաֆազա օլընճաղընը տիւչիւնէյէրը տահա մէչրու վէ նիզամընտա օրմա՛զ մը։ Պուլկարիսթանրն շուրիշ ու իխթիլալա տիւչար օլմասընտան գօրգուլարը՝ գապիրը ինքեար տէյիլ տիր։ Պունտան մաատա եալընը օ մէմլէքէթտէ պիր ֆէլաքէթին վուգուր գապիլ տէյիլ տիր։ պիլճիւմէ Պալգան մէմալիք վէ հիւքիւմէթլէրի՝ աղը գարըշդըզլարա տիւչար օլապիլիրլէր։ Մատամ՝ քի Ռուսիանրն թէչվիգիյէ միւզաքէրաթ տէրտէսթը իճրա պուլընը, Պուլկար մէսէլէսինին հալը ու թէսվիյէսի խուսուսընտա վուգուր մէլհուզ պիլճիւմէ իհթիմալաթ տախի էվվէլտէն միւզաքէրէ օլընա ֆէնա օլմազ։»

* *

Պրիւքսէլտէքի Նոր կազէթասրնէն կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Բէթերպուրկտան ալզպ նէչը իթտիկի պիր մէքթուպրն պէյանընա կէօրէ, բրէնս Պիզմարգրն նութգը իւզերինէ գոնթ Շուվալօֆրն Ռուսիա թարաֆընտան Պերլինէ թէքլիֆաթը գաթիյէ կէօթիւրտիկինի իտտաա իթմէք՝ սըրֆ խայալի օլուպ, գոնթ Շուվալօֆ՝ Պերլին ահնամէսինին նազդ ու բայմալ օլընմասընա պիր խիթամ վերմէք վէ բրէնս Ֆէրտինանտը Պուլկարիսթանտան չզմաղա տավէթ իթմէք լիւզումընը մուսիրրանէ պէյան իթմէքլէ իքթիֆա իթմիշ տիր։ Ասլ միւզաքէրաթա պաչլամագ իչուն միւզաքէրաթը մէզգիւրէնին՝ շուրիշ ու իխթիլալը մուճիպ օլաճագ մանիպէրէ թէսատիֆ իթմէյէճէկինէ իթմինան հասլ օլմասընա պէքլէնճէքմիշ։

* *

Թրայզրն Բարիզ մուխպիրի՝ Պերլին ահնամէսինի իմզայան տէվլէթլէրին Ռուսիատան իքի թէպլիղնամէ ախզ էյլէտիքլէրինի պաթէլէկրաֆ խապէր վերիյօր։

Ատէթա պիր թէլէկրաֆ օլան պիրինճի թէպլիղնամէտէ Ռուսիա՝ Պուլկարիսթանին ահվալը մէվճուտէսի ալէյհինտէ էսքի իթիրազլարընը պէր թարաֆի իտէրէք, բրէնս Ֆէրտինանտը Գօպուրկրն Պուլկարիսթանտա ըէսը իտարէի հիւքիւմէթտէ պուլընմասը նամէչրու իտուլկինի պէյան իթմէլէրինի, վէ պու պէյանաթլարը՝ տէվլէթը մէթպուէ օլան թիւրքիայա թէպլիղ էյլէմէլէրինի, վէ քէֆիյէթի զասիպ բրէնսէ իչար իթմէսինի հիւքիւմէթը Օսմանիյէ ըէճա իթմէլէրինի տէվլէթլէրտէն թալէպ իտիյօր։

Ինկիլիզ մուխպիրինին իլավէթէն պէյանընա կէօրէ, տէվլէթլէրտէն պիրի՝ պու պապտէ իյզահաթ թալէպ իտիրքտէ, Ռուսիա՝ մէզգիւր թէլէկրաֆքն չէրհ ու թէֆսիրի օլմադ իւզրէ պիր ֆգրա նէչը իթմիշ օլուպ, պու ֆգրանրն մ.ալինէ նազարէն, Ռուսիանրն թէչվիգի իւզրէ բրէնս Ֆէրտինանտրն հիւքիւմէթի նամէչրու օլտրզը իլան ու պէյան իտիլինճէ պունրն նէթայիճի պէր վէճհը աթի օլաճագմըշ։

«Էկէր տէվլէթլէր՝ բրէնս տը Գօպուրկրն Պուլկարիսթանտա մէվճուտիյէթի նամէչրու իտուլկինի պէյան իտէրլեր, վէ պու պէյանաթ՝ տէվլէթը մէթպուէ (Թիւրքիա) թարաֆընտան բրէնսը միւշարէյէհէ իչար օլընը իսէ, Պուլկար հէյէթը վիքէլլասը՝ պու պէյանաթտան գուվվէթ ալարագ բրէնսը միւշարէյէհի Պուլկարիսթանտան եօղա գօյաճագ տրը։

«Թախթ միւնհալ գալարագ տէվլէթլէր՝ Ռուսիա տախի Պերլիքտէ օլորզը հալտէ, տէրհալ հիւքիւմէթը մուվագգաթէ իլէ միւնասէպաթա կիրիչէճէքլէր, վէ պիր եէնի մէճլիսը ինթիխապրն սուրէթը մունթազամէտէ ճէմ ու տավէթ օլունմասընա տիգգաթ ու նէզարէթ իտէճէքլէր տիր։

«Զար՝ գուրթարրճը տէվլէթէ վերիլէն պու թարզիյէյի նազարը էհէմմիյէթէ ալարագ, հիւքիւմէթը ճէտիտէ նէզտինտէ միւքիյէ վէ եա ասքէրիյէտէն պիր վէքիլը մուրախաս պուլընտրրմագ ֆիքրինտէն սարքը նազար իտէճէք տիր։ Պունրն իւզերինէ մէճլիսը մէզգիւր՝ պիր սուրէթը մէչրուանէտէ վէ Պերլին ահնամէսի ահքեամրնա թէվֆիգէն պիր բրէնս ինթիխապ իտէճէք, վէ պու բրէնս՝ պիլճիւմէ տէվլէթլէր թարաֆընտան հէր հալտէ գապուլ օլընճաղ տրը։»

Թրայզրն Բարիզ մուխպիրի՝ պու մաղլումաթը իհթիյաթլա իթա իթմէքտէ իսէ տէ, պունը ալէյհումամ մէվսուգ օլան պիր մէնպատէն ալմըշ օլտրզընը տա պէյան իթմէքտէ տիր։

* *

Վիէննա գապինէթօսրնրն՝ Պուլկար մէսէլէսի հազդընտա իճրաի միւզաքէրաթա հազրը վէ միւհէյյա օլտրզը, վէ լաքին եալընը բրէնս Ֆէրտինանտրն մէչրուիյէթի մէսէլէի չախսիյէսի տէյիլ, թէքմիլ Պուլկար մէսէլէսինին հալ ու թէսվիյէսինի չամիլ պիր բրօկրամը Ռուսիանրն էվվէլ էմիրտէ իչար ու թէքլիֆ իթմէսի էյզէմ իտուկի զանընտա պուլընտրզը՝ Վիէննաճա թէհազզուզ իտիյօր։

Ռուսթրանրն Ռուս թէքլիֆաթընա վերէճէկի ճէվապ՝ զաթէն ինկիլթէրա վէ Իթալիայա խապէր վերիլմիշ տիր։

* *

Պերլինին պաղը մէհաֆիլը բէսմիյէսինտէ զանն օլընտրզընա կէօրէ, Ռուսիանրն գատիմ բօլթիգի ինթիզարքեարանէսինէ մուղայիր օլան հարէքէթը ճէտիտէսի, վէ Պուլկար մէսէլէսի իչուն տէվլէթլէրլէ պէրապէր պիր սուրէթը թէսվիյէ արամաղա մուվաֆգաթը՝ իմբերաթօր Կիյեօմրն տօղրուտան տօղրույա Զար նէչտինտէ վուգու պուլան միւտախէլէսինտէն նէչէթ իթմիշ տիր։ Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ ժէնէրալ Վերտէրլէ կէօնտէրտիկի պիր նամէի մախսուստա, էօրմէդանէն էվվէլ Պուլկար մէսէլէսինին հալ ու թէսվիյէսինի կէօրմէք արզուսընտա պուլընտրզընը Զարա պէյան իթմիշ իմիշ։

———

Սալը կիւնքի նիսսէմիզտէ, «Ռուսիանրն իլանը բէսմիսի» սերլէվհար թահթրնտա պիր ֆգրա նէչը իտիլիպ, պունտա Ռուս հիւքիւմէթինին՝ Պուլկար մէսէլէսի հագդընտաքի էֆքէարը ու մէնվիյաթը պէյան ու իլզահ օլունմըշ իտտ։ Ֆգրաի բէսմիյէի մէգքիւրէնին խաթիմէտ տախի պէրվէճհը աթի Թէռտան նագլ օլընը։

«Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ իմթիգալը տիւչարը թէչվիշ իթմէք իսթէմէյիպ, քէնտի նիյաթ ու մէգասիտի հագդընտա զուհուրը մէյհուզ օլան հէր նէվի շիւպհէլէրի տախի տէֆ իթմէք իչուն, պունհրանը հազրրն տէվամընը մուէտտի օլան էսպապրն ինտիֆաը թագտիրինտէ Պուլկար մէսէլէսինտէ իթթիհատընա գավիէն գարար վերմիշ օլտուզը խաթթը հարէքէթի կիզէմէկէ ասլա լիւզումի կէօրմէյօր։

«Պուլկարիսթան՝ Ռուսիանրն ֆէտաքեարլըգլարը վէ ճահտ ու իգտամաթը սայէսինտէ քէսգը վուճուտ իտտուպ, Ռուսիա՝ հալէա մէմալիքը մէզգիւրէնին հալ ու ահվալինի պիր նազարը թէվճճիհէլէ կէօղէթմէքտէ վէ Պուլկարիսթանրն տիւչար օլտրզը ֆէլաքէթլէր հագդընտա էնտիչէ իթմէքտէ տիր։

«Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ հէր էֆքէարը պաթրլէ վէ Նիյաթը խաֆիյէտէն արի վէ պէրի օլարագ վէ մէմալիքը մէզգիւրէնին միւնազաաթը տախիլիէսինէ միւտախէլէ իթմէյի քէնտի չան ու հայսիյէթինէ մութապզը կէօրմէյէրէք, ահվալը մազիյէյէ տէ քիմէյի մէսուլ թութմագ մագսէտինտէ տէյիլ տիր։ Զանէն վուգու պուլան խաթալարրն իգրարը խալիսանէսի՝ Ռուսիա հիւքիւմէթի նազարընտա, մէյլիյաթը հասէնէ հուսուլինէ պիր թէէմինաթ մագամընտա օլաճագ տրը։

«Ռուսիա՝ Պուլկարիսթանրն սրքի մէնֆաաթընը տիւչինմէքտէ օլուպ, զասիպն իխրաճ ու թէպլիտնտէն սանրզրա տէվլէթը միւշարէյէհա՝ ահվալը մազիյէյի ունութմագ, վէ թարաֆէյինին էմնիյէթը միւթէգապիլէսի իւզէրինէ մուէսսէս միւնասէպաթրն թէճտիտինէ տիգգաթ ու նէզարէթ իթմէք իչուն, Պուլկար միլլէթի նամընա Պուլկար մէպուսանը թարաֆընտան վագը օլաճագ պիրինճի պէյանաթը խալիսանէյէ պէքլէյէճէք տիր։

«Պու մատտէտէ Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ մէմլէքէթին թանզիմաթը տախիլիէ վէ իտարէսի ճիհէթինճէ Պուլկարլարրն հուրրիյէթինէ տէ ասլա թէճավուզ իթմէք նիյէթինտէ տէյիլ տիր, զիրա պու հուրրիյէթ՝ ահնամէլէր վասէթաբյա քէնտիլէրինէ թէէմին օլընմըշ տրը։ Մամաֆիհի Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ Պուլկարիսթանրն խուսուսա պու հուրրիյէթի Ռուսիա սայէսինտէ գազանտրզընը, վէ պիզիմ նուֆուզ ու թէէսիրիմիզ՝ Պուլկար միլլէթի հուգուգընրն ֆէսխինէ տէյիլ տօղրուտան տօղրույա մուհաֆազասընա ուարք ու թաթպիգ օլընտրզընը ֆէրամուշ իտէմէզ։

«Անճագ գավմը մէզգիւրը իտարէյէ մէմուր օլան զէվվաթրն տախի՝ հուգուգը մէզգիւրէյի պիր սուրէթը ագիլանէտէ իսթիմալ իթմէք ի չիւն պէ յնէրինտէ իթիլաֆ վէ իթթիֆագ հազրլ իթմէէրի արզու օլունը։

«Հանիյա քի Պուլկարլար՝ թէճրիպէ իլէ Նիհայէթ մէնվիյաթ վէ հիսապաթը չախսիյէտէն կէրի տուրմագ լիւզումընա գանի օլսալար, վէ պիր հալը ինթիզամ վիճուտէ կէթիրմէք իչուն միւթթէֆիգէն սարքը մէսսաի վէ իգտամաթ էյլէսէյէր։ Ու հալտէ հէր միւտախէլէի էճնէպիյէ պէհուտէ վէ զահտ օլաճագ վէ երէնի բրէնս՝ ահնամէսինին ահքեամ՝ ու չէրահիթի հրմայէսիյլէ պիլա մանիա մագամընա գահիմ օլաճագ տրը։

«Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ թա պիտայէթը պուհրանտան պէրու պու միւթալէաթ ու միւլահազաթտա պուլընըպ, թա իպթիտատէն թէտապիրը ճէպրիյէ իլէ Պուլկարիսթանա խատէի հալը մէչրուիյէթ իթմէք ֆիքր ու նիյէթինտէ ասլա պուլընմամըշ տրը։

«Մամաֆիհի պէյանէ հաճէթ եօղ տրը քի, զասիպ՝ Պուլկարիսթանտան չզգարըլմայընճա, Ռուսիա հիւքիւմէթի տախի օ մէմլէքէթին ահվալը հազրէսինի նամէչրու ատտ իթմէքտէ իսրար իտէճէք, վէ պու հալին տէֆ ու ըէֆի մատտէսի՝ սուլհը ումումինին թէէմինէ էն ալէա վէ էն էմին պիր վասէթա օլորզընա գանի պուլընմասընտա պէրտէվամ օլաճագ տրը։»

ԻՆԿԻԼԻԹԷՐԱՆԸՆ

ԼՕՐՏԼԱՐ ՄԷՃԼԻՍԻՆՏԷ ԼՕՐՏ ՍԱԼԻԶՊԷՐԻՆԻՆ ՊԻՐ ՆՈՒԹԳԸ

Լօրտ Սթրաթֆէնէ՝ Պուլկարիսթան մէսէլէսինէ տաիր իճրա օլընան մուխապէրաթը տիրլօմաթիգը յէ իւզերինէ Լօրտլար մէճլիսինին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իտուպ, էվրօբաի Օսմանիյէ զուհուրա կէլէն վուգուաթտան սօնրաքի մուհարբէրաթը տիրլօմաթիգը յէնին ազաի մէճլիսէ թէպլիղնին թալէպ իթմիշ տիր։

Ինկիլթէրա բէյսը վիքէլասը վէ խարիճիյէ նազրը լօրտ Սալիզպէրի՝ պունա ճէվապէն, քէնտի էֆքէարընճա, հիւքիւմէթին էլինէ պուլընան մուհարբէրաթրն նէչը օլընմասընա սէպէպ՝ մուհարբէրաթը մէզգիւրէնին բէջ օ գատտար չայանը իթնինա օլմասը իտուկինի, վէ լաքին չայանը իթնինա օլուպ օլմատրզընը թէֆթիշ իտէճէկինի վէ չայանը իթնինա կէօրիւնտիկի թագտիրտէ գապինէթընը՝ մուհարբէրաթը մէզգիւրէյի Լօրտլար մէճլիսինէ արզ իտէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

Լօրտ Սալիզպէրի՝ իլավէի մէգալ իտէրէք, հիւքիւմէթին պու արա տիգգաթընը ճէլպ իտէն ահվալ ու վէգալի հագդընտա լօրտ Սթրաթֆէտէնին իյզահաթը մուֆասսէլէ պէքլէմէյէճէկինէ չիւպհէսի օլմատրզընը պէյան իլէ, մէգալէսինէ չէօրէճէ տէվամ իթմիշ տիր։

«Զանընմա կէօրէ, Պուլկարլարրն չիմնէքի թավը ու հարէքէթինանէն տօղրա, բրէնս Պիզմարգրն Պերլին գօնկրէսի էնասընտա պէյան իթտիկի էֆքէարը Պուլկարլար հագդընտա իճրա ու թաթպիգ իթմէք բէք օ գատտար մուվաֆրգը ատալէթ տէյիլ տիր, վէ քէզա քէնտիլէրինին գավանին ու նիզամաթը՝ հիւմնիւ ճէրէյան իթմետիկինի քէնտի հարէքէաթ ու իճրաաթլարընա աթֆ ու իսնատ իթմէք տախի մուվաֆրգը ատալէթ կէօրիւնմէմէքտէ տիր։

«Պուլկար գավանին ու նիզամաթը՝ նամէչրու ֆարզ օլունսա պիլէ, եէնէ ազ չօգ մաթլուպ պիր սուրէթտէ ճէրէյան իտիյօր։

«Գավանին ու նիզամաթը մէզքիւրէնին պէօյլէ պիր նօգսանիյէթի վար իսէ պիլէ, զանն իթմէմ քի խաթա պիսսիպիթիւն Պուլկարլարրն օլսուն։

«Պերլին գօնկրէսի՝ բրէնսին ինթիխապը իչուն տէվլէթլէրին մուվաֆագաթը միւթթէֆիգասընը տախիլը ահքեամ ու շէրահիթ իթմիշ օլուպ, լաքին հիչ պիր միւչրիլաթ վագը օլմատրզը թագտիրտէ տայա իթիլաֆը միւթթէֆիգանէ հուսուլէ կէլտիկինի, վէ աքսի թագտիրտէ հուգուգը մէզգիւրէյի պիր սուրէթը ագիլանէտէ իսթիմալ իթմէք ի չիւն պէ յնէրինտէ իթիլաֆ վէ իթթիֆագ հազրլ իթմէէրի արզու օլունը։

«Հանիյա քի Պուլկարլար՝ թէճրիպէ իլէ Նիհայէթ մէնվիյաթ վէ հիսապաթը չախսիյէտէն կէրի տուրմագ լիւզումընա գանի օլսալար, վէ պիր հալը ինթիզամ վիճուտէ կէթիրմէք իչուն միւթթէֆիգէն սարքը մէսսաի վէ իգտամաթ էյլէսէյէր։ Ու հալտէ հէր միւտախէլէի էճնէպիյէ պէհուտէ վէ զահտ օլաճագ վէ երէնի բրէնս՝ ահնամէսինին ահքեամ՝ ու չէրահիթի հրմայէսիյլէ պիլա մանիա մագամընա գահիմ օլաճագ տրը։

«Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ թա պիտայէթը պուհրանտան պէրու պու միւթալէաթ ու միւլահազաթտա պուլընըպ, թա իպթիտատէն թէտապիրը ճէպրիյէ իլէ Պուլկարիսթանա խատէի հալը մէչրուիյէթ իթմէք ֆիքր ու նիյէթինտէ ասլա պուլընմամըշ տրը։

«Մամաֆիհի պէյանէ հաճէթ եօղ տրը քի, զասիպ՝ Պուլկարիսթանտան չզգարըլմայընճա, Ռուսիա հիւքիւմէթի տախի օ մէմլէքէթին ահվալը հազրէսինի նամէչրու ատտ իթմէքտէ իսրար իտէճէք, վէ պու հալին տէֆ ու ըէֆի մատտէսի՝ սուլհը ումումինին թէէմինէ էն ալէա վէ էն էմին պիր վասէթա օլորզընա գանի պուլընմասընտա պէրտէվամ օլաճագ տրը։»

ԻՆԿԻԼԻԹԷՐԱՆԸՆ

ԼՕՐՏԼԱՐ ՄԷՃԼԻՍԻՆՏԷ ԼՕՐՏ ՍԱԼԻԶՊԷՐԻՆԻՆ ՊԻՐ ՆՈՒԹԳԸ

Լօրտ Սթրաթֆէնէ՝ Պուլկարիսթան մէսէլէսինէ տաիր իճրա օլընան մուխապէրաթը տիրլօմաթիգը յէ իւզերինէ Լօրտլար մէճլիսինին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իտուպ, էվրօբաի Օսմանիյէ զուհուրա կէլէն վուգուաթտան սօնրաքի մուհարբէրաթը տիրլօմաթիգը յէնին ազաի մէճլիսէ թէպլիղնին թալէպ իթմիշ տիր։

Ինկիլթէրա բէյսը վիքէլասը վէ խարիճիյէ նազրը լօրտ Սալիզպէրի՝ պունա ճէվապէն, քէնտի էֆքէարընճա, հիւքիւմէթին էլինէ պուլընան մուհարբէրաթրն նէչը օլընմասընա սէպէպ՝ մուհարբէրաթը մէզգիւրէնին բէջ օ գատտար չայանը իթնինա օլմասը իտուկինի, վէ լաքին չայանը իթնինա օլուպ օլմատրզընը թէֆթիշ իտէճէկինի վէ չայանը իթնինա կէօրիւնտիկի թագտիրտէ գապինէթընը՝ մուհարբէրաթը մէզգիւրէյի Լօրտլար մէճլիսինէ արզ իտէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

Լօրտ Սալիզպէրի՝ իլավէի մէգալ իտէրէք, հիւքիւմէթին պու արա տիգգաթընը ճէլպ իտէն ահվալ ու վէգալի հագդընտա լօրտ Սթրաթֆէտէնին իյզահաթը մուֆասսէլէ պէքլէմէյէճէկինէ չիւպհէսի օլմատրզընը պէյան իլէ, մէգալէսինէ չէօրէճէ տէվամ իթմիշ տիր։

«Զանընմա կէօրէ, Պուլկարլարրն չիմնէքի թավը ու հարէքէթինանէն տօղրա, բրէնս Պիզմարգրն Պերլին գօնկրէսի էնասընտա պէյան իթտիկի էֆքէարը Պուլկարլար հագդընտա իճրա ու թաթպիգ իթմէք բէք օ գատտար մուվաֆրգը ատալէթ տէյիլ տիր, վէ քէզա քէնտիլէրինին գավանին ու նիզամաթը՝ հիւմնիւ ճէրէյան իթմետիկինի քէնտի հարէքէաթ ու իճրաաթլարընա աթֆ ու իսնատ իթմէք տախի մուվաֆրգը ատալէթ կէօրիւնմէմէքտէ տիր։

«Պուլկար գավանին ու նիզամաթը՝ նամէչրու ֆարզ օլունսա պիլէ, եէնէ ազ չօգ մաթլուպ պիր սուրէթտէ ճէրէյան իտիյօր։

«Գավանին ու նիզամաթը մէզքիւրէնին պէօյլէ պիր նօգսանիյէթի վար իսէ պիլէ, զանն իթմէմ քի խաթա պիսսիպիթիւն Պուլկարլարրն օլսուն։

«Պերլին գօնկրէսի՝ բրէնսին ինթիխապը իչուն տէվլէթլէրին մուվաֆագաթը միւթթէֆիգասընը տախիլը ահքեամ ու շէրահիթ իթմիշ օլուպ, լաքին հիչ պիր միւչրիլաթ վագը օլմատրզը թագտիրտէ տայա իթիլաֆը միւթթէֆիգանէ հուսուլէ կէլտիկինի, վէ աքսի թագտիրտէ եէտի տիւվէլին ըէդա վէ մուվաֆագաթընը ճէմ իթմէք լազըմ կէլիր իսէ իթիլաֆրն կիճ հուսուլէ կէլտիկինի պիրմէք իչուն պէօյլէք պիր քեարաչնալրը լազըմ տէյիլ տիր։»

Լօրտ Սալիզպէրի պունընա չունը անլամմագ խաթէյօր քի, տիրլօմասիկի գօմանտա իթմէք իչուն սարֆ օլունան պիճիւմէ իգտամաթտա էվլօրա իթթիֆագը տիւվէլիսի տէնիլէն չէյէսա իթթիխաղ խտիլտիկի թագտիրտէ, պիր չօգ զէվաթրն բիզա վէ մուվաֆագաթընը թահսիլ իթմէյէ լիւզում կէօրիւնիր իսէ, իգտամաթը մէզգիւրէ՝ տայմա մուվաֆֆագիյէթսիզլիկէ տիւչար օլաճագ տրը։ Ու բիզա վէ մուվաֆագաթի՝ էքսէրիյէթը արա գահիէսինին թաթպիգիլէ եալընը հասը օլապիլիր, եօգսա տէվլէթլէրին բիզա վէ մուվաֆագաթընը թալէպ իթմէմէք տահա էյի տիր։

Ահվալը հազրէ իչուն պիր գօնֆէրանս ադտ ու ճէմի միւնասիպ օլաճաղընա տաիր լօրտ Սթրաթֆէտէն պէյանը միւթալէա իտինճէ, լօրտ Սալիզպէրի՝ պու ֆիքրէ մուխալէֆէթ կէսսթէրմէք իսթմէյիպ չէօրլեճէ պէյանը էֆքեար էյլէմիշ տիր։

«Պիր գօնֆէրանս իճթիմար ֆիքրինէ պէն էսասէն մուխալիֆ տէյիլմի, լաքին անէն իսթիխրաճ օլընաճագ մուհասէնաթը թէֆթիշ ի տէրէք, միւխթէլիֆ նէվի գօնֆէրանսլարան պիր գօնֆէրանս ինթիխապ իթմէք լազըմ կէլտիկի զանընը տայրմ Վաշինկթանտա իճթիմա իտէն գօնֆէրանս կիպի պիր գօնֆէրանստա 3-4 քիշինին վէ հաթթա 2 քիշինին բիզա վէ մուվաֆագաթը թահսիլ օլընմագ լազըմ կէլիր իսէ էյլէ պիր գօնֆէրանս՝ իթիլաֆ հազրլ իտէպիլիր, վէ պէօյլէ պիր գօնֆէրանս ալէյհումամ քէմալը էմնիյէթլէ թէէպպիս իտիլիր։

«Լաքին պիրնայլի տէվլէթլէրին իթթիֆագ ու իթթիլաֆ հասլ իթմէսի լազըմ կէլէն պիր գօնֆէրանս՝ նամիրէն պիր նէթիյճէի մաթլուպէյէ միւնճէբը օլուբ, մէկէր քի պու տէվլէթլէր՝ միւզաքէրէյէրինտէ պաչլըճա մէզգուրը պահս օլաճագ օլան մատտէ հագդընտա էվվէլճէ պէյնէրինտէ իթթիլաֆ հասլ իթմիշ օլսունլար։

«Իմնի զանընդա կէօրէ, մէսաիրը միւնազիուճիֆնա հագդընտա էօյէ պիր հալ մէվճուտ օլմատրզճա գօնֆէրանս իճթիմանընա արզու օլընմամըշ տրը։

«Գունտան մաատա էկէր մէյտանտա պէօյլէ պիր թէչէլիքէ եօգ իսէ, գօնֆէրանս կիպի ճէսիմ պիր թէտպիր՝ իհթիլաֆթը վագրալը տահա զիյատէ արթրրը վէ թէչէլիքէյի տէ էվվէլքինէն տահա զիյատէ պէօյիթիր։ Պինաէնալէյհ էկէր հուսուլը իթթիֆաքէ իսիտ եօգ իսէ, էօյլէ պիր թէտպիր թէրէտտիսլէ գապուլ օլընմամը տրը։»

Լօրտ Սալիզպէրի՝ նութգընա խիթամ վերէճէյի սրրատտա, քէնտի էֆքէարընճա Պուլկար մէսէլէսի՝ հալը հազրը նօղթաի նազարընտան թէտգիգ օլընտրգտա, անխոտ պիր թէչէլիքէյի մուճիպ օլաճագ սուրէթտէ պուլընմասրզը անլաչրլարզընը պէյան իթմիշ, վէ պէյնէթիսվէլ մէվճուտ օլան իսթիթլաֆթրն՝ ատտ տիրլօմասի թարիղիլէ իճրա օլընաճագ թէաթի վէ միւպատէլէի էֆքէարլա թէսվիյէէզիյը օլաճաղընա պէյանը իմիտ էյլէմիշ տիր։

Լօրտ Սալիզպէրի՝ բրէնս Պիզմարգրն նութգը ախիրինտէ պէյան իթտիկի էֆքէարա քէնտի հիւմնիւ բիզասը յլա միւթթէֆիգ իւլ բէյ օլտուղընը պիլէպէյան, էկէր Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի մէսէլէսի կիպի էհէմմիյէթսիզ պիր մէսէլէ՝ մուհարէպէյի մուճիպ օլուբ իսէ, պունրն՝ էվրօբա իչուն պիր այզ օլաճաղընը սէօյլէյլիկ խաթմը քէլամ էյլէմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Ռուսիա մէճլիսը քէպիրինտէ վերլէն պիր գարար մուճիպլինճէ, Մարօգրն Թանճա չէհրինէ պիր Ռուս գօնսօլօսը նասպ օլընաճագ տրը։ Ֆատտա Ռուս թիճարանը չիմիկէ գատտար Ինկիլիզ գօնսօլամօսընրն թահթը հրմայէսինտէ պուլընմագտա իտիլէր։

———

1880ՏԷՆ 1885 ՍԷՆԷՍԻՆԷ գատտար Այզաս-Լօրէնտէն 49,254 նուֆուսը էհալի հիճրէթ իթմիշ, վէ 1886 սէնէսինտէ Այէման օրտուսը ասքէրլիկինտէն 8606 Այզաս-Լօրէնլի ֆիրար իթմիշ տիր։

———

Այէմանիանրն Բէթերպուրկ սէֆարէթի սրբրեաթիպի բրէնս Հօհենլօհէ-Էօհրինկէն՝ պու քէրրէ քէնտի քէնտիսի թէլէֆ իթմիշ տիր։

———

Կէչէն ճումաա էրթէսի ադչամը Լէհիսթանրն Վարշաւա չէհրինտէ 5000 գատտար Եահուտի՝ Բուրիմ եանի չէքէր պայրամը այնինի իճրա իթմէք իւզրէ սինակոկատտա թօբլանմըշլար էքէն, գատրնլարա մախսուս օլան մէվգիտէն պիրտէն պիրէ պիր վէլվէլէ գօսուպ հէր քէս սինակոկատան տիշարը գաչմաղա շրթապան օլտրզընտան, իչպու գարկաշալրդ արասընտա բէք չօգլարը ապյագ ալթընա կիտիպ խայլի ատամ թէլէֆ օլմուշ վէ խայլի տէ եարալանմըշ տրը։

———

Բիմայէթ օլունտրզընա կէօրէ, Ինկիլիթէրա վէրիի ահամ՝ իպտիվաճընրն 25ինճի սէնէսինէ միւսատրֆ կիւմիշ տիւրինինին իլգ կիւնիւ Պուքինկեամ սէրայընտա վէրիլէճէք զիյաֆէթտէ, մախտում բրէնս Էտուարտ տը Կալլն՝ Եունան գրալը քէրիմէլէրինտէն բրէնսէս Ալէքսանտրա իլէ, վէ քէնտի քէրիմէսի բրէնսէս Վիկթօրիա տը Կալլն տախի Եունան վէլիահտը տիւր տը Սբարտի իլէ նիշանլանտրգլարընը պէյան իտէճէք վէ տիկէր քէրիմէսի բրէնսէս Լուիզ իչուն տէ միւհիմմ պիր թէպլիղաթա պուլունաճագմըշ։ Պու միւնասէպէթլէ հէյէթը վիքէլա տախի Բարլամէնթօտան թախսիսաթը միւթաատիր թալէպ իտէճէք իմիշ իսէ տէ, պու խուսուս՝ վերկի գէրէնինկիլիզէ հալիսինճէ պիր ազ խօշնուտսըզլըրը մուճիպ օլաճագը մէմուլ պուլընը յօր իմիշ, զիրա էհալիի մէրզումէ՝ խանէտանը գրալինին քէնտույէ պահալը օթուրմագտա իտուկինի պէյան իթմէյէ պաչլայրպ, բրէնս տը Կալլն՝ էվլատլարընը քէնտի պէտէնինտէն էվվէնտիրմէք իչուն խայլիճէ զէնկին օլտուզընը զանն ու մէմուլ իտիյօրլար իմիշ։

Ֆիլհագիգա բրէնս տը Կալ՝ 1863տէ սինը բիւյտէ պալիզ օլտրզտա, Գօրնուալ տուգալրզընտա թօբլանան վարիտաի օլարագ 15 միլեօնտան զիյատէ մէպլաղ ախզ իթտիկի կիպի, հէր սէնէ տէ վարիտաթը մէզքիւրէտէն 1,600,000 ֆրանգ ալըր։ Միւշարեէյէ՝ 10ընճը հիւսար ալ

կէօրէ, Ալէքսանիա հուտուտը ճիվարընտա թօրլանան Ռուս գազազարը իկէ Տրակոն ասքերի՝ շըմէնտրֆէր, տուվար վէ չիթ կեպի էօնլէրինէ հաիլ օլան մանիալարը տինամիթ պարութը իլէ պէրհավա իթմէք իչիւն թալիմլէր իճրա իթմէքռէ իմիշլէր։

ԹՕԳԱՏ

Մեծապատիւ Տէր Խմբագիր,

Կան անձինք՝ որք կեղծ ազգասիրութեան ու անձնուիրութեան քողի տակ կը խաղան իւրեանց շահախնդրական դերերը ի վնաս ժողովրդեան, կարծելով անմոռաբար թէ ի յայտ չը պիտի գան իւրեանց գործերը և այնպէս շարունակ պիտի յաջողին ժառանգել ազգասէր ու անձնուէր փայլուն անուններ։ Այդպիսիք երբ տեսանեն թէ ժողովրդեան բարերար ձեռք մը իւրեանց դիմակ վար առնելով ի լոյս կը հանէ իւրեանց խաւարի մէջ գործած գզուելի գործերը, որով իւրեանց շահու աղբիւր կը ցամաքի, կսկսին բնականաբար զայրանալ, գոռալ, դղրդել և շարահնար զրպարտութեամբք վատահամբաւելու կը ճգնին անիրաւաբար ան ազգօգուտ անձն, իւրեանց վրէժն լեցնելու դժուժ նպատակաւ։

Այս կարգի անձերէ բաղկացեալ մի խմբակ կը գտնուէր Եւդոկիոյ մէջ, որոյ կը վերաբերի Աբէլէտ լրագրոյ դիմակաւոր Պարսն նամակագիրը զոր քաջ կը ճանաչեմք իւր գործերով։ Այս խմբակ տասնուհինգ երկար տարիներէ ի վեր շահախնդրական դերեր խաղալ կը նըկրտի ժողովրդեան ու ազգի դրամներ մսսելով՝ շնորհիւ անփորձութեան կամ անտարբերութեան Առաջնորդաց վիճակիս։ Թէպէտ ժողովրդեանս ողջամիտ և զգայուն մասըն մերթ ընդ մերթ բողոքոյ ձայն կը բարձրացնէր սոյն խմբակի գործած ապօրինաւորութենց դէմ, սակայն նա իւր խորագիտութեամբ ու ճարպիկութեամբ կը յաջողէր խեղդել այդ բողոքանց արդար ձայներ։ վասն զի այդ խմբակի պատկանող անձինք գրեթէ կը գտնուէին միշդ ազգային պաշտօններու մէջ։ Սոքա յաջողակ լինելով զիրենք միամիտ ժողովրդեան իբրև ազգասէր ու անձնուէր հաւատացնելու մասին, դատած էին այնպիսի պարզամիտներ ալ, որք սիրահարելով սոցա կեղծ ազգասիրութեան ու անձնուիրութեան խնկարկու կը լինէին սոցա։ Որով այդ խմբակ դիւրութիւն մը ունեցեր էր միշդ իւր նպատակին հասնելու՝ օգտելով ազգային դրամներէ։

Այս ընթացք տևեց մինչև վիճակիս նախկին Առաջ. Տեղապահ Գեր. Մամբրէ Ծ. վարդապետի Բզնունեաց պաշտօնավարութեան օր, որոյ բընաձիր գործունէութեամբ ու ժողովրդասէր բնաւորութեամբ պարզուեցաւ ամենայն ինչ, զի չանց Ն. Գերապատուութիւն ժողովրդեան ճանաչցնել այդ խմբակի պատկանող անձանց որպիսի վատ սգեոյ տէր լինելին, որով յաջողեցաւ նոցա վնասակար ազդեցութիւնը վերցնել նորա վրայէն՝ արհամարհելով սակայն այս պատճառաւ ապագային իւր կրելիք վնասն ու սոցա ձեռաք պաշտօնական լինելն անդամ, ինչպէս կերևի՝ միայն ժողովրդեան օգուտը խորհելու գովելի նպատակաւ։ Ն. Գերապատուութիւնն այսպէս մեծ ու կարևոր ծառայութիւն մատուցած լինելով ժողովրդեան՝ իրաւամբ փայլեցոյց իւր սիրելի անունն վիճակիս Առաջնորդաց ցանկին մէջ։

Ուստի զարմանալի չէ որ Պարսն նամակագիր ո և է դրպարտութիւններ յերիւրելով Ն. Գերապատուութեան նկատմամբ կրսէ անամոթաբար Արևելքի 1206 թուով գրած նամակներուն մէջ թէ «Եւդոկիոյ պատմութեան սեաւ էջեր բացաւ», թէ «Զիլէի մէջ ի նպաստ Գարահիսարի հրկիզելոց հաւաքեալ 700 դահեկանի դրամն և տեղւոյն մուգաթալի տուրքը գրպանելով մեկնեցաւ», և թէ Եդեսեանի հարազատ սանը կանուանէ զնա հեգնօրէն, վասն զի ինք միևնոյն հարուածը ընդունած էր Ն. Գերապատուութենէն, ինչ որ ընդունած էին իւր վերաբերեալ խմբակի անդամք, և ահա առ ցաւոց սրտին բնական է որ պիտի ժայթքէ նորա դէմ իւր սեաւ մաղձ, վասն զի տեսաւ թէ Ն. Գերապատուութեան իրեն և իւրայնոց տուած չեչտակի հարուածն անբուժելի էր, և ժողովուրդն օրհնեց բերանպիր և համբուրեց կաթոգին այդ հարուած տուող բարերար ձեռք, յառաջադրելով զգուշանալ այսուհետև այդպիսեաց կեղծ ազգասիրութենէ ու պատիր ձևակերպութիւններէն։

Իրաւունք կուտայ մեզ այժմ Պարսն նամակագիրն ի հրապարակ հանել աստանօր այդ խմբակի գործած եպերելի գործոց մի քանի դրվաւորներն՝ հետևեալ հարցումներն ուղղելով։

1. Կը հարցանեմք Պարսն նամակագրին թէ կրնա՞յ ճիշդ և մանրամասն հաշիւ ներկայացնել մեզ տեղւոյս Պասմաճիական ընկերութեան ի կորուստ մատնուած 800 ոսկւոյ գումարին որ կը բաղկանար դրամագլխէ ու շահէ, կրնա՞յ խոստովանիլ քաջութեամբ թէ այդ պատառելի գումարին մեծ մասն հանրածանօթ Կարապետ Արգարեանի կոկորդ մըտաւ, որ այն ժամանակ վերակացու կարգեալ էր գործոյն՝ հաւանականաբար մաս մը ալ իւր համախոհներուն հանելով, որք են Գէորգ Փասպանեան և այլն։

2. Կրնա՞ ուրանալ թէ ամենայն փառաւորութեամբ պիտի մարսէին վերոյիշեալ անձինք այն 400 ոսկւոյ գումարն, որ Արքունական տուրքէն Ազգ. հաւաքչապետին քով պիտի յաւելնար, եթէ տէրութեան հրամանաւ թղթադրամոյ փոքրիկ գումարաւ մը գոցուէր այդ հաշիւ, զոր կառավարութիւն գանձեց վերահասու լինելով այդ գումարի յաւելման։

3. Կը հարցնեմք թէ ո՞ւր մնաց Անձնուէր ընկերութեան բաժնեգիններէն գոյացած մեծաքանակ գումար։ կրնա՞յ Պ. Նամակագիրն ըսել մեզ թէ այդ գումարի մէկ մասն ալ նոյնպէս Կ. Արգարեանի քսակ պարարելու ծառայեց։

4. Կանգիտանայ արդեօք թէ Սանուց ընկերութեան 83 ոսկին դարձեալ վերոյիշեալներուն վիճակին պիտի ենթարկուէր, եթէ ապահովութեան տակ չը դրուէր այդ գումար ընկերութեան մի քանի անղամց հեռատես չլինչահայեցութեամբ։

5. Գիտէ արդեօք թէ, ինչու յուվաթաս վասնուեցաւ 80 ոսկի չափ գումար մը քաղաքիս Ս. Մինասա եկեղեցւոյ համար գետին մը գնուելուն առթիւ։ եթէ չը գիտեր և կը զլխանի տեղեկանալ մեզմէ, մեք կը սեմք իրեն եթէ այդ գումարին վասնուելովն յաջողէին յիշեալ գետնին մանկացեալ տիրոջ իրաւունք պաշտպանել խմբակին պարագլուխ վերոյիշեալ անձինք տեղւոյս Առեւտրական դատաստանի առջև 50 ոսկւոյ գումար մը պիտի ստանային դաղտնապէս գետնին տիրոջմէն, սակայն գործը չը յաջողելով դատարանն ըստ օրինի ամուրդի հանեց յիշեալ գետինն և 190 ոսկւոյ գընուեցաւ այդ գետին փոխանակ 162 ոսկւոյ գնուելու, եթէ դատարանի այս մասին եկեղեցւոյն նպաստաւոր առած որոշումն յարգելու չափ խոհեմութիւն ունենային։

6. Կը յիշէ արդեօ՞ք Ազգ. մնտուկէն ելած 40 ոսկւոյ գումարն զոր ծախսեցին ի Սերտտիայ Գէորգ Փասպանեան ու Պօղոս Խրտրեան, Նախկին դատաւորին հետ դատ վարելնուն առթիւ, և գիտէ արդեօ՞ք թէ ի՞նչ էր այդ անտեղի դատին շարժառիթն։ եթէ չգիտեր այն ալ մեք կիմացնեմք իրեն թէ, յիշեալ դատաւոր զԳէորգ Սէֆէրեան դատարանի անդամակցութեան ընտրելի ներկայացնելու դժկամակելուն համար բողոքեցին սոքա իրեն դէմ, գործին Ազգ. կերպարանք տալով՝ դիմադրեալ ի Գ. Սէֆէրեանէ։ Ո՞չ ապաքէն անձնական կիրք մը յայտնելու համար Ազգ. մնտուկը տուած եղաւ։ միթէ խղճահար մարդու գործ է այս։

7. Կրնա՞ երաշխաւորել արդեօք մեզ թէ Վարդուհեան դպրոցի օրիորդաց վճարած ամսաթոշակներէն գոյացած գումարն կը ծառայէր ճշդիւ իւր նպատակին, եթէ ոչ՝ մէկ մասը կը մտնէր Գէորգ Փասպանեանի և իւր համախոհներուն գրպանը։

8.—Ի՞նչ պիտի կրնայ ըսել յիշեալ դպրոցի նուիրական յարկին տակ Գ. Փասպանեանի և Գէորգ Նազարեանի կողմանէ աչակերտուհեաց հետ տեղի ունեցած սիրահարական ու անբարոյական դէպքերու մասին, որք Գ. Փասպանեանի Օրագրութեան մէջ կարդացուեցան իւր ստորագրութեան տակ լկտօրէն գրըուած ի նախատինս դաստուական սուրբ պաշտօնի, Օրագրութիւն մը զոր կարդացող զգայուն անձ մը սոսկում կը զգայ անտարակոյս, և որ վաւերացեալ է նաեւ տեղւոյս կառավարութենէն։ Երբ յիշեալ Գ. Փասպանեան իւր անխոհեմ ընթացիւք կասկածելի երևնալով կառավարութեան՝ բանտարկուեցաւ ուրեմն Կարապետ Արգարեանի հետ, ուրիշ լինն անմեղ ազգայնոց ալ իրեն հետ բանտարկուելուն պատճառ ըլլալով։

9.—Մոռցա՞ւ արդեօք այդ խըմբակի պատկանող անձանց վերջին Առաջնորդական ընտրութեան ժամանակ ի գործ դրած խարդախութիւնն՝ որով ընտրութենէն երկու օր յետոյ Արժ. Տ. Պօղոս քահանայէն ալ քուէ մը կորզեցին իւր որդւոյն մահուան առթիւ ծանր հիւանդութեամբ անկողնոյ ծառայած ժամանակ, երբ տեսան թէ մեծագոյն մաս ունենալու համար մէկ հոգի կը պակսէր ներկայ գտնուող կամ քուէն զրկող 13 անձանց վրայ, որոց երկուքին քուէն հանրածանօթ արատաւորեալ Կ. Արգարեան և Գ. Փասպանեանի էին, վասն զի մեք քաջ գիտեմք թէ յիշեալ քահանայի հրաժարականն անդառնալի լինելով չպիտի մասնակցէր քուէարկութեան, զզուանք զգալով անշուշտ խմբակի անդամոց ապօրինի ընթացքէն, որք մեծ մասամբ անդամ կը գտնուին Գաւառ. Երեսփ. ժողովոյ։ Սակայն հիւանդութեան մէջ ուշաթափ եղած միջոցին պատրուակաւ մը յաջողեցան կորզել նորա քուէն ու այնպէս մեծագոյն մաս ունենալ։ Միթէ խայտառակութիւն չէ՞ այս։ և կարելի՞ է ընդունելի լինիլ այսպիսի մի ապօրինաւոր ընտրութիւն։

10.—Կրնա՞յ ընդ մոխրով ծածկել Քաղ. ժողովոյ Ատենապետի վերջերս իւր այրի քեռւոյն հետ ունեցած մերապարտ յարաբերութիւն ու դայն յղացնելը։ Խեղճ կինը կը բողոքէ թէ բռնի իւր պատիւ բռնաբարած է յիշեալն և գործն այժմ հարցաքննութեան ենթարկուած է կառավարութեան դուռն։

11.—Ի՞նչ պիտի առարկէ Քաղ. ժողովոյ անդամոց մէկուն յիշեալ խմբի կողմանէ պատրաստուած խումբ մը սրիկաներ խրախուսելու մասին, երբ կը զանկոծէին չարաչար եկեղեցւոյ բակին մէջ Ցեղապահի անուան յիշատակութեան դէմ ձայն բարձրացնող անձ մը, ըսելով թէ «ծօ՛ սպանեցէք, մարդ գլուխ հինգական ղրշ. կիյնայ տուգանք»։ Այս վնասակար խօսք նաեւ ապացուցուած է հարցաքննութեամբ։ Ուստի երբ Գաւառ. Երեսփ. ժողովոյ մէջ Կ. Արգարեանի և Գ. Փասպանեանի պէս կառավարութեան կասկածելի ու արատաւոր անձինք կը գտնուին և Քաղ. ժողովոյ Ատենապետի մը անբարոյականութիւնը կը տարածուի ամեն բերան և անդամոց մին նաեւ խրախոյս կը կարդայ այսպէս զմարդ սպանելու, ո՞ւր կը մնայ ժողովրդեանս բարոյական յառաջադիմութեան վիճակը։ Ցէր այց արասցէ ուրեմն Եւդոկիոյ ազգարնոցս։

12.—Անխոհեմութի՞ւն է թէ ոչ առանց հրամանի բ՞ուէնէրով տրպեալ չաբաթական «Երախայրիք» անուն թերթի մը հրատարակելիդ հակառակ տիրող օրինաց, որով կառավարութեան կասկածը կը հրաւիրէք Ձեր վրայ և բանտարկութիւնք տեղի կունենան։ Կրնա՞ք արդեօք մեր սոյն երկոտասան հարցմանց դոհացուցիչ պատասխաններ տալ։ Ասոնք մեր գիտցածներն են առ այժմ, բայց կան նաեւ հարկաւ այդ խմբակի ուրիշ պախարակելի գործերն ալ որք թաքուն են մեզմէ, և եթէ ստուգեմք՝ զանոնք եւս կը հանեմք ի հրապարակ դիմակաւոր Պ. Նամակագրին լեզուն կարկելու և իւր չարն իրեն ճանչցնելու համար։

Արդ ուշիմ ընթերցողաց կը թողուք ապացուցանել թէ Գեր. Մամբրէ Ծ. վարդապետ Բզնունի Եւդոկիոյ պատմութեան սեւ էջե՞ր բացած կը լինի թէ փայլուն էջեր, այսպիսի սուգտանաց արժանի մարդոց դիմակը վար առնելով։ Մեք կրսեմք թէ Ն. Գեր. այս խմբակի կեղծ ազգասիրական ցոյցերէն չխաբուելուն և իրաւամբք զայն քաջութեամբ հարուածելուն պատճառն յիրաւի Եդեսեանի հարազատ սան լինելն է։ Երա՞նի թէ Եդեսեանի այսպիսի աշխոյժ ու գործոն սաներ գտնուէին նաեւ ուրիշ տեղեր, սոցա նման վնասակար անձինք ժողովրդեան լաւ մը ճանչցնելու համար։

Կը պատասխանեմք Պ. Նամակագրին միս բարբանչանաց որով կը սեմ թէ Գարահիսարի հրկիզելոց 700 ղրշ.ը գրպանեց։ Մեք ստոյգ աղբիւրներէ տեղեկացած եմք որ Ն. Գեր. քաղաքէս մեկնած միջոցին սոյն ստակ Քաղ. ժողովոյ գիտութեամբ ու թոյլտուութեամբ վար դրած է Հէրէկէ գալիք առաջնորդական հասոյթից փոխարէն, որոյ աւելի մասն ալ հրկիզելոց կամ Ազգ. մնտուկին բաշխած է։ Ինչո՞ւ չը գանձեր յիշեալ ժողովն նորա այդ արդար իրաւունքն հէրէկէն։ չը գանձեր, վասն զի կուզէ յանիրաւի վատահամբաւել զնորին Գեր. ի Պատրիարքարան և լրագրաց մէջ գրելով։ Եթէ յանիրաւի ստակ գրպանելու վրայ է խընդիրը, մեք կրնամք ի հրապարակ հանել վիճակիս նախկին առաջնորդ հանգուցեալ Յակոբ Սրբազանի մի քանի գործեր որք ապացուցուած են չատերին գիտութեամբ, սակայն զանց կընեմք զայնս յիշելու չուզելով յերեւան հանել վախճանեալ եկեղեցականի մը արարք, որք պատուաբեր չեն Ազգ. եկեղեցականութեան։

Պ. Նամակագիրն ի վերջոյ կը ջանայ պախարակել Ազգ. դպրոցի հոգաբարձութիւն՝ նմա վերագրելով դըպրոցի անբարեկարգ արդի վիճակ։ Սակայն ի՞նչ կուզէ, կը կարծէ՞ որ տասը տարուան անբարեկարգ դըպրոց մը կրնա՞ր հինգ ամուսան մէջ բարեկարգ ու գոհացուցիչ վիճակ մ՚ունենալ այսպիսի ժողովրդային յուզման ժամանակ, մանաւանդ որ մէկ կողմէն դպրոցի հասոյթ անբաւական է բարեկարգութեան, և միւս կողմանէ նոյն իսկ Քաղ. ժողով յիշեալ հասոյթէն մաս մ՚ալ արդի Ցեղապահի քաղաքս գալուն համար ճանապարհի ծախք յատկացուցած է, և կը ճգնի այս տարուան հասոյթից մէկ մասով ալ Ազգ. մնտուկին բացը գոցելու։

Բաւական է որ առ այժմ Ազգ. դպրոց դադրած է մի նոր Արշակաւան լինելէ, վասն զի ժողովրդեան համակրանաց արժանաւոր ու լաւ խիղճ կրող դաստատուներ յաջորդած են նախորդներուն և առաջին դասատուն ալ վկայեալ է Կեդրոնական Վարչութեան Ուսումնական խորհրդէ, մինչդեռ նախորդներն ապիկար էին իւրեանց պաշտօնի և իւրեանց համար շահու վայր մը բրած էին դպրոց։ կարծես թէ նորա մուգաթան գնած են Գէորգ Փասպանեան, իւր քեռեկան, քրոջ և մօրքրոջ փեսաներն որք ուխտած լինել կը թուին դասատուական պատրուակաւ իւրեանց ապրուստ հարելու, առանց սակայն ոչ մէկ արդիւնք ցուցնելու այքան ժամանակէ ի վեր։

Մեք վստահ եմք արդի Հոգաբարձութեան անդամոց վերայ որք պիտի ջանան քիչ միջոցի մէջ դպրոցի վիճակ նախանձելի ընել նորանոր հասոյթներ գտնելով իւրեանց անուան փայլն յաւելցնելու համար։

Ինչո՞ւ Պ. Նամակագիր յորդոր չի կարդար արդի Տեղապահ Սահակ վարդապետ Այվատեանի որ յաճախ դպրոց այցելէ ու նորա բարեկարգութեան հոգ տանի։ Միթէ իւր նուիրական պարտաւորութիւն չէ՞ այս, քանի որ վիճակիս Առաջ. Տեղապահութեան պաշտօնն ստանձնած է և կը պարծի այժմ յիշեալ խմբակի ջանիւք վիճակիս Առաջնորդ ընտրուած։ Թէպէտ քիչ մը վեր մեր բացատրած ապօրինի կերպիւն մեք գիտեմք թէ վեց ամսուան մէջ հազիւ երկու անգամ այցելած է Ազգ. դպրոցն որ իւր քթին տակն է և կը ընայ իւր պարապոյ ժամերն օգտակար կերպիւ ծառայեցնել դպրոցի բարեկարգութեան, ինչպէս կըներ Գեր. Մամբրէ Ծ. վարդապետ Բզնունի դպրոցի տեսչութիւնն իւր վերայ առնելով և կրօնագիտութիւն դասախօսելով անդ։ Զարմանալի կը թուի մեզ, որ Ն. Գեր. իւր այս ցուցակը վերի ընթացիք ալ կարհամարհուի Պ. Նամակագրէն ու Սահակ վարդապետ իւր ապիկարութեամբ ու ծանուցեալ անփորձութեամբ նորա պաշտօնին կը լինի։ Պատճառն յայտնի է արդէն, զի Մամբրէ վարդապետ հարուածեց զիրենք իրաւամբ, իսկ իւր յաջորդ Սահակ վարդապետ նոցա թմբուկ կը չալէ իրենց ձեռամբ քաղաքս բերուելուն համար։

Հոս արդարութեան պարտք մը կատարել կուզեմք յայտնելով թէ, Գեր. Սահակ վարդապետ Այվատեան քաղաքս հասնելէն ի վեր չի կրցաւ իւր անփորձութեամբ հետեւիլ մի լուրջ ու հեռատես քաղաքականութեան ու անկողմնակալ դիրք մ՚ունենալ յօգուտ ազգայնոցս, որովք և եթէ պիտի կրնար յաջողիլ արդի ժողովրդային յուզման առաջքն առնելու, և այնպէս իւր անձ սիրելի ընծայեցնելով երկուց կուսակցութեանց պատուաւոր կերպիւ Առաջնորդ ընտրուիլ վիճակիս։ Սակայն նորա ընթացք բոլորովին տարբեր եղաւ սոյն օրինական միջոցին, զի նա յարեցաւ անմիջապէս յիշեալ խմբակի, զիջաւ նորա խորհրդով գործելու և նոցա կամաց համեմատ չարժելու, խարուելով անշուշտ այդ խմբակի բարեծաղիկ անդամոց կեղծ Ազգասիրութենէն, վասն զի նա Եդեսեանի հարազատ սանը լինելու բարեբաղդութիւնը ունեցած չէր, և հետամուտ էր Առաջնորդական պաշտօնի։ ուստի իւր այս փափաքանաց իրականացման համար հարկադրեալ էր խոնարհել խմբակի առջեւ վախնալով պաշտօնանկ լինելէ նոցա ձեռամբ, որոյ տխուր օրինակն իւր առջեւ էր, յանձին իւր նախորդին։

Ն. Գեր. վռնտել կը յանդգնի մի քանի պատուաւոր Ազգայիններէ կազմեալ պատգամաւորութիւնը, որ կը ներկայանար իրեն խնդրելու համար թէ դադրեցնէ գաւառիս Ազգ. Քաղ. ժողովոյ վերոյիշեալ ատենապետն իւր պաշտօնէն իւր ծանուցեալ անբարոյական ընթացից պատճառաւ։ իսկ նա կ՚առարկէ թէ այդ դէպք նորա անձին կը վերաբերի և արատաբեր չէ նորա պաշտօնին։ կերևի թէ նորին Գեր. անտեղեակ է Քաղղիոյ վերջին անձից՝ կամ չուզեր յիշել թէ նորա հանրապետութեան նախագահը ձգուեցաւ իւր բարձր պաշտօնէն իւր փեսային գործած ոճրագործութեան պատճառաւ, և այս անշուշտ Քաղղիոյ պատիւն պահպանելու համար։ Արդ երբ այսպէս հանրապետութեան նախագահի մը անկում կը պատահի աշխարհիս ամենէն քաղաքակրթեալ մի ազգի մէջ, ինչո՞ւ կը դժուարանայ արդեօք Եւդոկիոյ Քաղ. ժողովոյ ատենապետի մը անկում, որոյ պաշտօնավարութեան պայմանաժամն լրացած է նաեւ երկու ամիսէ ի վեր։ պատճառը կը թողուք ողջամիտ ընթերցողաց իմաստասիրել։

Ն. Գեր. իւր ապիկարութիւն ծածկելու համար առանց բանաւոր պատճառի կրփակէ զԱռաջնորդարան և կը քաշուի իւր քրոջ տուն (և որ սովորաբար քրոջ քով կը մնար) և այսպէս ստութեամբ երկրորդ անգամ գրելով ի Պատրիարքարան, որ ժողովուրդ յԱռաջնորդարան խուժած է, մինչդեռ երբէք այսպիսի դէպք մը պատահած չէ, կը մասնէ կառավարութեան հակառակ իւր Սբ. կոչման մի քանի ազգայինք Ս. Պատարագի ժամանակ իւր անուան յիշատակութեան դէմ ձայն բարձրացուցած լինելուն համար, որոյ պատճառաւ մին գրկեն վիրաւորեալ անկողնոյ կը ծառայէ այժմ, և ուրիշ մ՚ալ եկեղեցւոյ սրբավայրին մէջ կը գանկոծուի ի ներկայութեան Ս. Պատարագի։

Ն. Գեր. եթէ ուզէ իւր խոհականութեան ապացոյց տալ ժողովրդեանս, պարտի զգուշանալ գեթ այսուհետեւ այդ խմբակի յարելէ և այնպէս սիրաշահելու ջանալ երկու կուսակցութիւններ, կամ եթէ անկարող գտնուի առ այս, հրաժարիլ իւր պաշտօնէն թողլով ասպարէզն ուրիշ յարմարագունի, որով և եթէ պիտի կրնայ ազատ մնալ իւր վերայ ծանրանալիք ապագայ պատասխանատուութենէն։

Հաճեցէք, Մեծապատիւ Տր. մի անկիւն շնորհել սոյն երկրորդ նամակս Ձեր Պատուական լրագրոյն մերձակայ թուոյն մէջ, կանխաւ ընդունելով անկեղծ շնորհակալեացս հաւաստիք

Մնամ Ձեզ և ազգիս անձնուէր

Մ[illegible] Մ. Խրիմեան

24 յունվար 1888

Թօքատ

ԹԻՎՃԻՀԱՏ

Իւաքիւլ միթէսարրըֆլըղը՝ Շգօտրա վալիսի սապրզ Հաֆրզ Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրինէ,

Սիրօղ միթէսարրըֆլըղը՝ Իւաքիւպ միթէսարրըֆը սապրզ Նէֆիպ բաշա հազրէթլէրինէ,

Այտըն վիլայէթի մա թահրիր վէրկի միւտիրի Ալի էֆէնտիյէ ռիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Այվանզգ գազասը գայմագամը Լութֆի պէյէ ռիւթպէի սալիսէ,

Տէրսաատէթ Գիտայէթ մահքէմէսի իքինճի Հուգուգ տաիրէսի պաշքեաթիպի Թէվֆիգ պէյէ ռիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պույրըլմըշ տը։

* *

Սիվաս մէքթէպը ռիւշտիյէսի մուալիմը էվվէլի Ամտուլլահ Հիլմի էֆէնտիյէ Գիւնճիւ Մէհմէտի,

Ճանիք սանճաղը ասաքիրը զապթիյէ մուավինէսինտէն վէ Զէրքէս իմէրասընտան Գապարթայի Մէհմէտ պէյէ Գիւնճիւ Մէհմէտի,

Խաղիէի Էվգաֆը Հիմայուն եաղ միթէհահիւտ Եանգօ Գումպի էֆէնտիյէ Գիւնճիւ Մէհմէտի նիշանը իհսան պույրըլմըշ տը։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԹՐԱՄՎԱԾ ՇԻՐԲԷԹԻ

Թարաֆընտան կէլէն իլան։

Ալաֆր. մարտ 1տէն 31ինէ գատար միխթէլիֆ խաթթարտա արապալարրն վագթը հարէքէթլէրինի միւպէյլին թարիֆա տը։

Մարտըն 1ինտէն 15ինէ գատար Պէշիքթաշ, Ագսէրայ վէ Շեշլիտէն սապահլարը ալաթուրգա սաաթ 1տէ հարէքէթ օլընաճագ տը։

Մարտըն 16ընտան 31ինէ գատար սապահլարը սաաթ 12.30տա հարէքէթ օլընաճագ տը։

Ադրմըրը [illegible]

Գարաքէօյտէն Պէշիքթաշ իչիւն սաաթ 1.30տա, Էմին էօնիւնտէն Թօքաթու, Եէնիքգուլէ վէ Ագսէրայ իչիւն սաաթ 1.30տա վէ Գարաքէօյտէն Շեշլի իչիւն սաաթ 1.30տա հարէքէթ օլընաճագ տը։

Շեշլի խաթթընտա կէճի սէֆէրլէրի՝ սաաթ 1.30տա պաշլայըպ 3տէ խիթամ պուլաճագ տը։

Մէ[illegible]

Ա. Թրիվէ

ՏՕԳԹՕՐ ԱՍԼԱՆ

Բարիզ Թըպպիյէ մէքթէպի իլէ խասթախանէլէրինէ օն տէօթթ սէնէ միւթէմատիէն թահսիլը իլմը թէպպայէթէ չալըշարագ տօգթօրլրգ տրլօմասընը ախզ իլէ Տէրսաատէթ կէլմիշ օլան Տօգթ. Ասլան էֆ. Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Ռուսիա սէֆարէթխանէսի գարշըսընտա 428 նօմէրօլը մահալտէ հէր կիւն սաաթ 5էն 10ա գատար պիլտիրմէկ խասթէկեանը, վէ խուսուսա միյտ վէ պալըրսագ վէ հազմա մախսուս ապա մէ ալէթլէր խասթալըգլարընա տիւչյր օլանլարը մուայէնէ վէ թէտավի իտէճէք տիր։

LA SÉCURITÉ GÉNÉRALE

(Լ- Սէ-էյ-ռիթի ժէնէրալ)

ՀԷՐ ՆԷՎԻ ԹԷՀԼԻԿԷԼԷՐԻ ԳԱՐՇԸ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԱՆԷՆԱՍԸ

(ԹԻՃԱՐԷԹՃԷ ԶԱՐԱՐԼԱՐ)

Գ-ամէ-ռէնէ Գրէվի Բ-ուլլէ դէր։

Իչպու գումբանեա՝ էմվալը մէնգուլէ վէ զայրը մէնգուլէ իյրատլարընը, վէ էմվալը մէնգուլէ իւզէրինէ վագը օլաճագ թիճարէթճէ վէ սարի հէր նէվի զարար ու զիյանը սիկուրթա իտէր։

Մէգքիւր գումբանեա՝ ապօնէյէրինին սիւնաղա թահթընտա օլան պիլճիմէ մաթլուպաթլարընն թահսիլինի, վէ մուգու պուլաճագ մէսարիֆը մուհաքէմէյի քէնտիսի թէէտիյէ էթմէյի տէրէօհտէ իտէր։

Պու պատէքի թէրթիպաթ, չէրաիթ վէ սարէ հագգընտա մաշիմաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ սահիպը իմզայա միւրաճաաթ էթմէյի տիրլէր։

Տավա վէքիլի

Է. ԶԻԶՄԷՃԵԱՆ

Գալաթատա

Մէհմէտ Ալի Բաշա խանընտա

Ն՝ 7

Ամենամեծ ընտրություն։ Գներ մրցակցային։

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԻ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ամենամեծ ընտրություն։ Գներ մրցակցային։

ՍՊԻՏԱԿԱՅԻ ՍՈՓՐՈՒ ՍԱՊՈ